क) मार्गदर्शन (विषयगत कार्यालयका लागि) आ.व.०७२/७३ का लागि

१. बार्षिक योजना तर्जुमा गर्दा नेपाल सरकारको आवधिक योजना, नीति ,रणनीति ,उदेश्य, लक्ष्य र प्राथमिकता एवं सहस्राब्दी विकास लक्ष्य र सन २०२२ सम्म नेपाललाई अल्प विकाशित मुलुकवाट विकाशसील मुलुकमा स्तरोन्नती गर्ने राष्ट्रिय लक्ष्यलाई प्राथमिकता दिई जिल्ला विकास समितिको क्षेत्रगत/विषयगत योजनाको उद्देश्य ,लक्ष्य प्राप्ति हुने गरी बार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा गर्नु पर्नेछ ।

२. नेपाल सरकारवाट प्राप्त अनुदान/वजेट एवं वैदेशिक श्रोत बाट प्राप्त हुने वजेटलाई समेत समावेश गरी बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्नु पर्नेछ ।

३. जिल्लाको आवश्यकतालाई मध्यनजर गरि जिल्ला भरि अभियानको रुपमा अगाडी वढाउन सकिने र दीर्घकालमा सकारात्मक छाप र प्रभाव पार्न सक्ने योजना तथा कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ छनौट गरि उचित मात्रामा वजेट विनियोजन गर्नुपर्नेछ ।

४. वस्तुगत तथ्यांक एवं स्रोत नक्सा, विपन्नता स्तरिकरण एवं जिल्ला पार्श्वचित्र को आधारमा आयोजनाहरुको प्राथमिकता निर्धारण गरी आयोजनाहरुको छनौंट एवं बार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट विनियोजन गर्नु पर्नेछ ।

१. पूजिगत तर्फको कार्यक्रम तर्जूमा गर्दा लक्षित एंव विपन्न तथा पिछडिएका /द्वन्द्व पिडित /प्रभावित वर्गको उत्थान र विकास हुने आयोजनामा प्राथमिकता प्रदान गर्नुपर्नेछ साथै वजेट तथा कार्यक्रम लैङगीक उत्तरदायी वनाउने तर्फ विशेष ध्यान दिनु पर्ने छ ।

५. कार्यक्रमहरुको तर्जुमा गर्दा दोहोरोपना हुन नदिनेतर्फ सतर्कता अपनाउनु पर्नेछ ।

६. आयोजना तथा कार्यक्रम संचालन गर्दा स्थानीय शीप,श्रोत र श्रम प्रधान प्रविधिलाई प्राथमिकता दिई स्वदेश मै रोजगार सिर्जना हुने आयमुलक, सिप मुलक कार्यक्रमहरु संचालन गर्नुपर्नेछ साथै पूर्वाधार तर्फका कार्यक्रमहरु संचालन र मर्मतसंभारको कार्य समुदायवाटै हुने व्यवस्था मिलाउनु पर्नै छ ।

७. क्रमागत आयोजनाहरुलाई सम्पन्न गर्न प्राथमिकता दिनुपर्नेछ ।

८. पँहुच अभिवृद्धि, सेवा प्रवाहमा सहजकिरण र उत्पादन लागतमा कम ल्याउने गरि भौतिक पूर्वाधारको सम्वन्धित कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपर्ने छ । पूर्वाधार निर्माण/आयआर्जन लगायतका योजनाहरु सम्भव भएसम्म उपभोक्ता समिति/समुदाय परिचालन गरी कार्य गराउन प्राथमिकता दिनु पर्नेछ ।

९. सुशासन अभिवृद्धिको लागि सवै आयोजना संचालनको क्रममा सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक लेखापरिक्षण एवं योजनाको भौतीक र वित्तीय स्थिती देखिने गरी अनिवार्य रुपमा होर्डिङ बोर्डको व्यवस्था समेत मिलाउनु पर्नेछ ।

१०. साक्षर नेपाल अभियानलाई सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्ने गरि प्राथमिकता दिइ कार्यक्रम तर्जुमा गर्नु पर्ने छ ।

११. स्थानीय स्तरमा जलवायु परिवर्तन अनुकुलन हुने गरि कार्यक्रम तजुमा गर्नुपर्ने छ । वन, वातवरण तथा भू-संरक्षण हुने/गर्ने कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ साथै वन दशक (सन् २०७१-२०८०) को एक घर एक रुख एक गाउँ एक वन र एक नगर अनेक उद्धानको अभियान टेवा पुग्ने गरि कार्यक्रमहरु संचालन गर्नु पर्ने छ।

१२. स्थानीय स्तरमा योजना तथा कार्यक्रम संचालन गर्दा कृषि/पशु विकास तथा सहकारी प्रवर्द्धन गर्ने योजना तथा कार्यत्रमलाई प्रथमिकता दिनु पर्नेछ ।

१३. तीन वर्ष भित्र उज्यालो नेपाल समृद्ध नेपाल वनाउने राष्ट्रिय लक्ष्यलाई टेवा पुऱ्याउने गरि योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपर्ने छ ।

१४. पूजिगत तथा चालु कार्यक्रमहरुको निर्धारीत ढाँचा र समयमा मासिक चौमासिक र वार्षिक रुपमा वित्तीय र भौतिक प्रगति विवरण जिल्ला विकास समितिमा अनिवार्य पठाउनु पर्नेछ ।

१५. यस जिल्लालाई सन् २०१५ सम्ममा खुला दिशामुक्त जिल्ला वनाउन सघाउ पुग्ने खानेपानी र सरसफाईका योजनाहरु छनौट गर्नु पर्नेछ ।

१६. समग्र कार्यक्रम तथा योजनाहरुको आर्थिक वर्ष ०७२/७३ को जेठ मसान्तभित्र सम्पन्न गरी असार २० गते भित्र सार्वजनिक लेखा परिक्षण गरी असार मसान्त भित्र जांचपास र फरफारक गर्नु पर्नेछ ।

१७. सहभागितात्मक योजना तर्जुमाकाका १४ चरणहरु मध्ये चरण नं. ९ देखि १३ सम्म अनिवार्य रुपमा उपस्थित रही योजना तथा कार्यक्रम छनोट गर्ने ।

ख) मार्गदर्शन *(गा.वि.स.को लागि) आ.व.०७२/७३ का लागि*

१. कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा गर्दा अनुदान रकम र आन्तरिक आय समेत समावेश गरी वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम गाउं परिषद्बाट स्वीकृत गराउनु पर्नेछ ।

२. वडा नागरिक मञ्चवाट सिफारिस भई आएका योजना तथा कार्यक्रमलाई लाई मात्र गाउँ परिषदमा पेश गर्नुपर्ने छ साथै गाविसले स्पस्ट देखिने र स्थानीय स्तरमा प्रभाव पार्नसक्ने खालका योजना तथा कार्यक्रमलाई अभियानको रुपमा अगाडी वढाउन सकिने खालका कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइ संचालन गर्नु पर्नेछ ।

३. जिल्लावाट अभियानको रुपमा अगाडी वढाएका कार्यक्रमलाई गाउँ विकास समितिले आवश्यकता अनुसार समपुरक कोषको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

४. बार्षिक योजना तर्जुमा गर्दा नेपाल सरकारको आवधिक योजना, नीति ,रणनीति ,उदेश्य, लक्ष्य र प्राथमिकता एवं सहस्राब्दी विकास लक्ष्य र सन २०२२ सम्म नेपाललाई अल्प विकाशित मुलुकवाट विकाशसील मुलुकमा स्तरोन्नती गर्ने राष्ट्रिय लक्ष्यलाई प्राथमिकता दिई जिल्ला विकास समितिको क्षेत्रगत/विषयगत योजनाको उद्देश्य ,लक्ष्य प्राप्ति हुने गरी बार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा गर्नु पर्नेछ । कार्यक्रमहरुको दोहोरोपना हुन नदिनेतर्फ सतर्कता अपनाउनु पर्नेछ ।

५. वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को परिच्छेद-६ दफा-४३ (३) र दफा-४६ (१), (२), (३) बमोजिमका आयोजनाहरु तथा स्थानीय श्रोत पररिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०६९ र नेपाल सरकारवाट प्राप्त थप अनुदान समेत समावेश गरि लक्षित वर्गलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने, गरिबी न्यूनीकरण गर्ने,रोजगारी सिर्जना गर्ने, क्रमागत एवं अधुरा र मर्मतसम्भार गर्नुपर्ने आयोजनाहरुलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ ।

६. अनुदान रकम बांडफांड गर्दा रु १० लाखलाई न्यूनतम अनुदान कायम गरी थप रकम गा.वि.स.को जनसंख्या, लागत र क्षेत्रफलमा आधारित सुत्र लगाई बांडफांड गरिएको छ । यसरी बांडफांड गर्दा कुनै पनि गा.वि.स.लाई जाने अनुदान रकम अधिकतम रु.५० लाखमा नबढ्ने निश्चितता पनि गरिएको छ । *अनुसूचि १*

७. पूँजीगततर्फ विनियोजित रकमको कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा देहायका शीर्षकहरुमा तपसिल बमोजिमको प्रतिशतको आधारमा रकम विनियोजन गर्नु पर्ने छ ।
   क) सवै जातजातिका विपन्न वर्गका महिला लक्षित कार्यक्रम १०%
   ख) सवै जातजातिका विपन्न बर्गका बालबालिका लक्षित कार्यक्रम १०% तर वालमैत्री स्थानीय शासन कार्यक्रम लागु गर्ने गाउँ विकास समितिले न्यूनतम् १५ प्रतिशत रकम विनियोजन गर्नुपर्नेछ ।
   ग) सवै जातजातिका पीछडिएका वर्ग (जेष्ठ नागरिक, दलित, आदिबासी जनजाति, अपाङ्ग, मदेशी, मुश्लीम, तथा पिछडा बर्ग लगायतका वर्गलाई फाईदा हुने खालका कार्यक्रम वनाउनु पर्नेछ) १५%
   घ) कृषिसंग सम्बन्धित कार्यक्रमका लागि १५% र सहकारी विकासका लागि आवश्यकता वमोजिमको रकम अनिवार्यरुपमा विनियोजन गरि सोही क्षेत्रमा खर्च गर्नुपर्ने छ ।
   ङ) खेलकुद विकास कार्यक्रमका लागि रु.१५,०००।- सम्म
   च) समपूरक कोषका लागि आवश्यक्तानुसार ।

२. बूँदा नं.-७ अनुसार रकम छुट्टयाई बांकी रहेको रकमवाट कम्तिमा ६०% रकम आर्थिक, सामाजिक एवं भौतीक पूर्वाधार विकास (कार्यविधिको दफा ११ (१) मा उल्लेखित) कार्यक्रममा छुट्टाउनु पर्नेछ । उक्त कार्यक्रमा रु दुई लाख भन्दा कमका भौतिक पूर्वाधारका आयोजना बनाउन पाइने छैन । बाकी रकमबाट कार्यविधिको दफा १२ मा उल्लेख भएका प्रर्वर्द्धनात्मक कार्यक्रममा विनियोजन गर्नु पर्नेछ साथै बुदा नं. ७ र उल्लेख भएका योजना तथा कार्यक्रमको छुट्टाछुट्टै आयोजना लगानी विवरण तालिका तयार गरि जिल्ला विकास समितिमा तोकिएको समय सिमाभित्र अनिवार्य रुपामा पेश गर्नु पर्ने छ ।लक्षित वर्गको योजना संचालन गर्दा सम्वन्धित समुहवाटै संचालन गर्नु पर्ने छ साथै वजेट तथा कार्यक्रम लैङगीक उत्तरदायी वनाउने तर्फ विशेष ध्यान दिनु पर्ने छ ।

८. चालु अनुदानबाट अन्य कर्मचारी र संचालन खर्च समेत विनियोजित बजेटको सिमाभित्र रही गर्नु पर्नेछ ।

९. उपभोक्ता समिति,एवं सर्वदलीय सयन्त्रका प्रतिनिधी र कर्मचारी तथा गाविस संस्थागत क्षमता अधिवृद्धिका लागि आवश्यक वजेट विनियोजन गर्नु पर्नेछ ।

१०. यस जिल्लालाई सन् २०१५ सम्ममा खुला दिशामुक्त जिल्ला वनाउन अभियान कार्यक्रमहरुका लागि कम्तिमा रु एकलाख र खुला दिशामुक्त घोषणा गरिसकेका गा.वि.सले मर्मतसंभार तथा अनुगमनका लागि आवश्यकता अनुसारको रकम विनियोजन गर्नुपर्नेछ ।

११. गा.वि.सले आफ्नो आन्तरिक आय कमतिमा १५ प्रतिशत वृद्धिका लागि आवश्यक वजेट विनियोजन गरि आन्तरिक आय अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरु संचालन गर्नुपर्नेछ ।

१२. पूंजीगत खर्चबाट चालू खर्चमा रकमान्तर गर्न र अनुदानको रकम फ्रिज नुहने खातामा सार्न पाईने छैन ।

१३. कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्दा स्थानीय शीप,श्रोत र श्रम प्रधान प्रविधि अवलम्बन गर्नु पर्नेछ । पूर्वाधार कार्यक्रमहरुको सञ्चालन र मर्मत सम्भारको कार्य उभोक्ता समिति/समुदायबाटै समय सिमा सहीतको कार्यतालिका वनाई कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ ।
१४. वन, वातावरण तथा भूसंरक्षण,दिगो विकास तथा जलवायु परिवर्तन एवं प्रकोप व्यवस्थापनको लागि गाविसले आवश्यक रकम विनियोजन गर्नुपर्नेछ ।
१५. सडक निर्माण तथा मर्मत संभारका लागि रकम विनियोजन गर्दा क्रमागत सडकलाई प्राथमिकता दिई मर्मतर संभार र स्तरउन्नति गर्ने तथा तथा मर्मत संभारका लागि सम्वन्धित सडक आयोजनावाट विनियोजित रकमको कम्तिमा ५ प्रतिशत मर्मतसंभार कोषका लागि छुट्टाउनु पर्ने छ ।

१६. स्थानीय श्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०६९ अनुसार सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन समितिलाई क्रियाशिल तुल्याई अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाउनु पर्नेछ ।
१७. सञ्चालित समग्र कार्यक्रमहरुको समिक्षा गरी वित्तीय र भौतिक प्रगति विवरण मासिक, चौमासिक र वार्षिक रुपमा थानीय श्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०६९ को परिच्छेद ५को ३६(२) मा उल्लेख भएको ढांचा र समय भित्र जिविसमा पठाउनु पर्ने छ र सो विवरण सार्वजनिक समेत गर्नु पर्ने छ ।

१८. समग्र पूजिगत तथा चालु कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालित योजनाहरुको सार्वजनिक सुनुवाई एवं होर्डिङ बोर्डको व्यवस्था सहीत आर्थिक वर्ष ०७२/७३ को जेठ मसान्तभित्र योजना सम्पन्न गरी असार २० गते भित्र सार्वजनिक लेखा परीक्षण गराई असार मसान्तभित्र जांचपास र फरफारक गर्नु पर्नेछ ।

ग) मार्गदर्शन (गैसस/सहकारीहरुका लागि) आ.व.०७२/०७३ का लागि

३. बार्षिक योजना तर्जुमा गर्दा नेपाल सरकारको आवधिक योजना, नीति ,रणनीति ,उदेश्य, लक्ष्य र प्राथमिकता एवं सहस्राब्दी विकास लक्ष्य र सन २०२२ सम्म नेपाललाई अल्प विकाशित मुलुकवाट विकाशसील मुलुकमा स्तरोन्नती गर्ने राष्ट्रिय लक्ष्यलाई प्राथमिकता दिई जिल्ला विकास समितिको क्षेत्रगत/विषयगत योजनाको उद्देश्य ,लक्ष्य प्राप्ति हुने गरी बार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा गर्नु पर्नेछ ।
४. जिल्लामा कार्यक्रम संचालन गर्दा गैरसरकारी संस्था समन्वय समिति संचालन निर्देशिका अनुसार गर्नुपर्ने छ।

५. वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा लक्षित एवं विपन्न वर्ग तथा पिछडिएका वर्गको उत्थान र विकास हुने आयोजनाहरुमा प्राथमिकता दिनु पर्नेछ ।

६. कार्यक्रमहरु तर्जुमा गर्दा गाविसको पूर्ण क्षेत्र समेटीने गरि प्रस्ताव गर्नु पर्नु छ र दुर्गम तथा पिछडिएका गाउँ विकास समितिलाइ प्राथमिकता दिनु पर्नेछ ।
७. कार्यक्रमहरुको दोहोरोपना हुन नदिनेतर्फ सतर्कता अपनाउनु पर्नेछ ।
८. वजेट तथा कार्यक्रम लैङगीक उत्तरदायी वनाउने तर्फ विशेष ध्यान दिनु पर्ने छ ।

९. आयोजना तथा कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्दा स्थानीय शीप,श्रोत र श्रम प्रधान प्रविधि अवलम्बन गर्नु पर्नेछ । यस्ता कार्यक्रमको सञ्चालन र मर्मत सम्भारको कार्य समुदायबाटै हुने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
१०. जिल्ला तथा स्थानीय स्तरमा प्राप्त विप्रेषण (**Remitance**) लाई उत्पादनमुलक कार्यक्रममा उपयोग हुने गरि आवश्यक कार्यत्रमहरु संचालन गर्नुपर्नेछ ।
११. स्थानीय स्त्रमा योजना तथा कार्यक्रम संचालन गर्दा कृषि/पशु विकास तथा सहकारी प्रवर्द्धन गर्ने /हुने कार्यक्रमलाई प्राथमकिता दिनु पर्नेछ ।
१२. स्थानीय स्तरमा कार्यक्रम संचालन गर्दा जलवायु परिवर्तन अनुकुलन र वातावरणीय संरक्षण हुने कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ ।
१३. जिल्लाको आवश्यकतालाई मध्यनजर राखी स्पस्ट देखिने र प्रभावछाड्न सक्ने योजना तथा कार्यक्रम संचालन गर्न प्राथमिकता दिनु पर्नेछ ।
१४. पूजिगत तथा चालु कार्यक्रमहरुको निर्धारीत ढाँचा र समयमा मासिक तथा चौमासिक र वार्षिक रुपमा वित्तीय र भौतिक प्रगति विवरण जिल्ला विकास समितिमा अनिवार्य पठाउनु पर्नेछ ।
१५. रोल्पा जिल्लालाई सन् २०१५ सम्ममा खुला दिशामुक्त जिल्ला वनाउन सघाउ पुग्ने खालका योजनाहरु छनौट गर्नु पर्नेछ ।

अनुगमन तथा मूल्याङकन :

अनुगमन तथामूल्याङकन पद्धतिलाइ नतिजामुलक र भर पर्दो व्यवस्थापकीय औजारकोरुपमा स्थापीत हुने गरि योजनामा समावेश गर्नु पर्ने छ ।

योजना तर्जूमा गर्दा तपसिल वमोजिमका सूचकहरुलाई आधार वानाई गर्न

जिल्ला विकास समिति

रोल्पा

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ को दफा १९५ (५) तथा विभिन्न निर्देशिका, कार्यविधिका आधारमा तयार पारिएको जिल्ला विकास योजना तर्जुमा सम्बन्धी आध

प्राथमिकता निर्धारण तालिका फाराम (इलाका स्तरीय)

जिल्ला : रोल्पा

इलाका नं. :

विषयगत क्षेत्र :

क्र.सं.	कार्यक्रम/योजनाको नाम	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	समावेशी क्षेत्र	क्रमागत	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

							महिला	वालवालिका	दलित	जनजाती	पिछडिएको वर्ग	अन्य	७ वर्ष सम्मको	७ वर्ष भन्दा बढी अवधिको								
		अंक भार	१०	२	३	५	६	४	४	३	२	२	७	५	५	१०	५	५	५	५	५	[illegible]
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	[illegible]

योजना छनौट तथा प्राथमिकीकरण फाराम भर्दा ध्यान दिनू पर्ने कूराहरु :

१) क.सं. क्रमबद्ध उल्लेख गर्ने

२) कार्यक्रम वा योजनाको नाम स्पष्टसंग लेख्ने

३) योजना स्थल गा.वि.स. र वडा नं. उल्लेख गर्ने

४) क्षेत्रको मलहमा नम्बर दिंदा इलाका स्तरीय गोष्ठीमा उपस्थित सहभागीहरुले कून क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिने भन्ने सम्बन्धमा पहिला निर्णय गर्नूपर्ने त्यसपछि दोश्रो तेश्रो रुपमा क्षेत्रगत प्राथमिकता छूट्याउनू पर्नेछ । सोही आधारमा प्रथम प्राथमिकतामा पर्ने क्षेत्रका लागि १० अंक, दोश्रोका लागि ८ अंक, तेश्रोको लागि ६ अंक, चौथोका लागि ५ अंक, पांचौ प्राथमिकतादेखि तल ४ अंक दिईनेछ ।

५) वडा भेलाबाट पहिलो प्राथमिकतामा आएकोमा २ अंक, दोश्रो प्राथमिकतामा परेको भए १ अंक, तेश्रो प्राथमिकतामा भए ०.५ अंक र त्यसभन्दा तल भए ० अंक हुनेछ

६) गा.वि.स. स्तरीय योजना तर्जूमा समितिबाट पहिलो प्राथमिकतामा परेको भए ३ अंक, दोश्रो भए २ अंक, तेश्रो भए १ अंक चौथो भए ०.५ अंक र सोभन्दा तल ० अंक दिनु पर्नेछ ।

७) गाउं परिषदबाट पहिलो प्राथमिकतामा सिफारिस भए ५ अंक, दोश्रो भए ३ अंक, तेश्रो भए २ अंक चौथो भए १ अंक र सोभन्दा तल ० अंक

८) महल ८ देखि १३ सम्मको समावेशी क्षेत्रमा अंक दिदा महिलाहरुका लागि मात्र, वालवालिकाहरुका लागि मात्र, दलितलाई मात्र, जनजातीलाई मात्र, पिछडिएको वर्गलाई मात्र समेट्ने योजना हुनु पर्ने । समावेशी क्षेत्रका सवैलाई मिाश्रत रुपमा समेट्ने भएमा जुन जुन क्षेत्रलाई समेट्दछ सोही क्षेत्रको पूरा अंकको ५० प्रतिशत (आधा) अंक दिईने छ ।

९) महल १४ र १५ मा नम्बर दिंदा अविछिन्न क्रमागत हुनुपर्ने छ । क्रमागत नभएको वा विचमा छुटी पून: संचालनमा आएकोलाई क्रमागत मानिने छैन ।

१०) महल १६ मा एकभन्दा बढी गा.वि.स. समेट्ने भएमा २ अंक, पूरै इलाका समेट्नेमा ३, अंक, दुईभन्दा बढी इलाका समेट्नेलाई ५ अंक दिईनेछ ।

११) महल १७ मा जनसहभागिता वापतको अंकमा ३० प्रतिशतसम्म जनसहभागिता हुनेमा ३ अंक, ५० प्र.सम्म ६ अंक र ५० प्र.भन्दा माथिकोमा १० अंक प्रदान हुने ।

१२) महल १८ मा अन्य निकायको सहभागिता कूल लागतको ३० प्रतिशत भएमा २ अंक, ५० प्रतिशत भएमा ३ अंक, ७० प्रतिशत भएमा ५ अंक दिईने छ । प्राविधिक सहयोग भएमा २ अंक दिईने छ ।

१३) महल १९ कम लागतमा छिटो प्रतिफल दिने महलमा उत्पादनमुलक, आय आर्जन हुने, योजना सम्पन्न भएको ६ महिना भित्र प्रतिफल प्राप्त हुने भएमा ५ अंक, ६ महिना भन्दा पछि १ वर्ष भित्र प्रतिफल दिने भएमा ४ अंक, १ वर्ष भन्दा पछि २ वर्ष भित्र प्रतिफल दिने भएमा ३ अंक र २ वर्ष भन्दा पछि प्रतिफल दिने भएमा २ अंक दिईनछ ।

१४) महल २० मा आयमुलक आयोजना भन्नाले कृषि, सिंचाई, सीपमूलक तालिम, उद्योग, आदि आय आर्जन हुने जनताको आर्थिक विकासमा टेवा पुग्ने खालका योजना वुझ्नु पर्नेछ ।

१५) महल २१ स्थानीय श्रोत सीपको उपब्धता महलमा योजना संचालनका लागि आवश्यक पर्ने सम्पुर्ण निर्माण सामग्री, दक्ष, अर्धदक्ष मिस्त्री, ज्यामी सवै स्थानीय स्तरमा उपलब्ध हुने भएमा ५ अंक, स्थानीय सामग्री (ढुंगा, गिट्टी, वालुवा, काठ आदि) मात्र उपलब्ध हुन मिस्त्री उपलब्ध नहुने भएमा ४ अंक, सवै सामग्री वाहिरबाट लैजानु पर्ने भएमा २ अंक दिईनेछ ।

१६) महल २२ मा वातावरण मैत्री महलमा वन संरक्षण, नदि नियन्त्रण, वृक्षारोपण, खानेपानी तथा सरसफाई, कृष, शौचालय निर्माण, जस्ता योजना भएमा १० अंक, सिंचाई, चेतनामुलक, शिक्षा, स्वास्थ्य, जस्ता कार्यक्रम भएमा ८ अंक, वातावरण नविगार्ने खालका योजनाहरु भएमा ५ अंक र वातावरण विगार्ने, प्रदूषण फैलाउने कार्यक्रम भएमा अंक ० दिनु पर्नेछ ।

१७) महल २३ मा मर्मत सम्भार संचालन महलमा योजनाको लागतको २० प्रतिशतसम्म रकमको मर्मत सम्भार कोष राख्ने भएमा ७ अंक, १० प्रतिशत राख्ने भएमा ५ अंक, ५ प्रतिशत सम्म राखेमा ३ अंक र मर्मत सम्भारका लागि कुनै कोष खडा नगरेमा वा मर्मत सम्भारको जिम्मा नलिएमा अंक ० दिईनेछ ।

१९) महल क्षमता विकास तथा चेतनामुलक योजना महलमा क्षमता विकास पनि हूने र चेतनामुलक समेत भएमा ..... अंक, क्षमता विकास मात्र वा चेतनामुलक मात्र भएमा .... अंक दिनु पर्नेछ ।

२०) महल २५ मा प्राथमिकताक्रम विषयगत क्षेत्र अनुसार तथा इलाका स्तरको प्राथमिकता तोक्नु पर्नेछ ।

२१) पिछडिएका वर्ग भन्नाले सामाजिक, आर्थिक हिसाबले पछाडी पारिएको अति गरिब तथा विपन्न वर्गलाई समेत बूझाउने छ ।

२२) माथि उल्लेखित आधारहरुको पुष्टि गर्नका लागि प्रमाणको आवशयकता पर्ने जस्तै : माग निवेदनपत्र, उपस्थिति, जनसंख्या, तथ्यांक, प्रतिवद्धतापत्र आदि

२३) इलाका स्तरबाट योजनाहरुको प्राथमिकता क्रम निर्धारण गरी विषयगत समितिमा सिफारिस गर्दा प्रत्येक विषयगत समितिमा पर्ने गरी बढीमा ७ वटा सम्म योजना सिफारिस गर्न सकिनेछ ।

२४) योजना माग गर्दाको उपस्थिति, निर्णय पुस्तिका संलग्न हुनु पर्ने ।